

Luonnonsuojelulain (9/2023) 128 §:n mukainen vaatimus luonnonsuojelulain 126 §:n mukaisten pakkokeinojen käyttämisestä

1 Asia

Päätös luonnonsuojelulain 126 §:n mukaisten pakkokeinojen käyttämisestä

2 Vireillepanija

Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys ry

3 Asian vireilletulo

18.1.2026

4 Vaatimukset Lupa- ja valvontavirastossa

Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys ry (vireillepanija) pyytää 18.1.2026 päivätyllä luonnonsuojelulain 128 §:n mukaisella vireillepanollaan Lupa- ja valvontavirastoa varmistamaan, ettei Vantaan Tussinkosken luonnonsuojelualue (YSA238867) tärvellä virheellisin ja vanhentunein perustein. Vireillepanija vaatii, että vesihuoltolinjan rakennustyöt luonnonsuojelualueella keskeytetään viipymättä ja Vantaan kaupunki ennallistaa luonnonsuojelualueelle aiheuttamansa vahingon. Vireillepanijan mukaan luonnonsuojelualueeseen kajoamista ei voida pitää merkitykseltään vähäisenä asiana.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on myöntänyt Vantaan kaupungille luvan poiketa Tussinkosken luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä vesihuoltolinjan rakentamiseksi luonnonsuojelualueen eteläreunaan kiinteistölle 92-404-2-1. Poikkeuslupaa on haettu asemakaavan 002288 Lehmustontie takia perustellen, että kaavan täydennysrakentamisen toteutumisen kannalta on välttämätöntä rakentaa uudet vesihuoltolinjat. Vireillepanijan mukaan osa kaavasta 002288 hylättiin kuitenkin Helsingin hallinto-oikeudessa 12.2.2021 ja 8.5.2023 kokonaisuudessaan kaupunginhallituksessa. Kiinteistöllä on hyväksytty asemakaava ainoastaan kuudelle pienelle tontille alueen länsireunalla, Korppipolun päässä. Vireillepanija katsoo, ettei alkuperäisen kaavan 002288 perusteella haetulla poikkeusluvalla vesihuoltolinjatyötä luonnonsuojelualueella olisi saanut aloittaa.

Poikkeusluvassa UUDELY/13026/2023 on annettu lupa ”joidenkin puiden kaatoon” luonnonsuojelualueen eteläreunassa. Vireillepanijan mukaan puita on kuitenkin nyt kaadettu luonnonsuojelualueelta useita kymmeniä ja lisäksi raivattu metsää Lehmustontien varresta, niin ikään luonnonsuojelualueelta, 5–10 metrin levyinen kaistale puroon asti. Vireillepanija katsoo, ettei jälkimmäisen alueen raivaamiseen ole ainakaan poikkeuslupapäätöksessä UUDELY/13026/2023 ole annettu lupaa. Työmaalla ei vireillepanijan mukaan ole toimittu annetun luvan mukaisesti ja lisäksi luvanmyöntämisperusteet ovat vanhentuneet ja tilanne muuttunut.

Vireillepanija katsoo, että vesihuoltolinjat voisi toteuttaa hieman etelämpänä luonnonsuojelualueen ulkopuolella, kun kaava 002288 ei toteutunut, ja kiinteistölle jäi tilaa runsaasti. Tällöin vesihuoltolinjojen alue olisi toiminut myös suojelualueelle

sopivana puskurivyöhykkeenä. Lähtökohtaisesti vireillepanija pitää myös törkeänä sitä, että alun perin vesihuoltolinja on suunniteltu laitettavaksi osin luonnonsuojelualueen puolelle, jotta ilmeisesti kiinteistölle olisi saatu kaavoitettua mahdollisimman paljon tontteja. Vireillepanijan mukaan maa luonnonsuojelualueen eteläpuolella on samanlaista tasaista savimaata kuin luonnonsuojelualueen reunassakin ja vesihuoltolinjan teko onnistuu varmasti myös luonnonsuojelualueen ulkopuolelle.

5 Vantaan kaupungin vastine

Vantaan kaupunki on toimittanut 3.2.2026 Lupa- ja valvontavirastolle vastineen asiassa. Vastineessaan Vantaan kaupunki on esittänyt seuraavaa:

Kaavoituksen ja vesihuoltolinjauksen tausta

Asemakaava 002288 Lehmustontie, jossa vesihuoltolinjaus on esitetty, on hyväksytty 16.12.2019. Kaava on kuulutettu voimaan 20.4.2021 lukuun ottamatta kortteleita 88026 ja 88028, jotka Helsingin hallinto-oikeus kumosi. Voimaan jäi kuitenkin korttelin 88028 länsiosa (rakennetut tontit) sekä kortteleiden välinen Kiurunkierron katualue. Kumottujen kortteleiden alueelle laadittiin asemakaava 002506 Lehmustontie, osa 2, jonka kaupunginhallitus hylkäsi 8.5.2023 (§ 20). ELY-keskukselta ei ole haettu lupaa hylätyn asemakaavan mukaiselle rakentamiselle.

Poikkeuslupa on haettu voimassa olevan asemakaavan 002288 Lehmustontie mukaiselle vesihuollon rakentamiselle. ELY-keskukselle toimitetun lupahakemuksen liitteenä on ollut ote ajantasa-asemakaavasta, jossa näkyvät sekä asemakaavan 002288 voimaan jääneet osat että kumoutuneiden kortteleiden alueella voimassa oleva asemakaava Korso 1.

Poikkeaminen liittyy rauhoitusmääräysten yleisiin rajoituksiin. Luonnonsuojelualueelle on kaavassa varattu johtorasite, johon on kaavan (002288 Lehmustontie) täydennysrakentamisen toteutumisen kannalta välttämätöntä rakentaa uudet vesihuoltolinjat. Luonnonsuojelualueen reunalle suunnitellut kunnallistekniikan linjat (vesijohto, jätevesiviemäri ja hulevesiviemäri) palvelevat Lehmustonpolun uusia kiinteistöjä.

Lehmustonpolun nykyinen maanpinta viettää kohti kaakkoa, joten luontainen ja toimiva linjaus on viety kaavassa varatulle johtoreitille. Suunnittelutyön yhteydessä on tutkittu muut mahdolliset vesihuollon reitit, mutta toteutuskelpoisia vaihtoehtoja ei löydetty. Kunnallistekniikan linjojen vieminen Lehmustonpolulta lännen kautta Lehmustontielle aiheuttaisi syviä (> 4 m) putkikaivantoja, jotka ovat vaikeasti toteutettavissa rinnealueelle ilman turvallisuusriskiä.

Edellä mainitun kunnallistekniikan toteuttamiseen tähtäävä rakennustyö on aloitettu aikaisin talvella, jotta työ saadaan valmiiksi ennen lintujen pesimäaikaa.

Luonnonsuojelualueella toteutetut toimenpiteet

Vantaan kaupungin kadut ja puistot palvelualue on urakoinut omajohtoisena työnä kohteessa ja noudattanut parhaan käsityksensä mukaan saadun luvan ehtoja ja dokumentoinut töiden kulkua. Lehmustontien suuntaisen vesihuoltolinjan vuoksi tehdyt

puunkaadot luonnonsuojelun alueen reunassa on toteutettu maltillisesti. On myös hyvä huomioida, että suojelualue ei ala heti Lehmustontien pyörätiestä vaan vasta 4-5 metrin päästä katualueen rajasta.

Varsinaisen linjauksen varrella on kaadettu joitakin puita, jotta työturvallisuus on voittoa:

- suojelualueen sisältä on jouduttu poistamaan jonkin verran alle 20 cm rungonhalkaisijaltaan olevia riippuvia tai kaatumaisillaan olevia puita
- kaksi noin 35 cm halkaisijaltaan olevaa puuta poistettiin myrsky- ja lahovaurioiden vuoksi
- kaksi suurempaa puuta kaadettiin suojelualueen rajalta niiden sijainnin vuoksi lähellä hulevesilinjaa ja kaivantoa.

Puunkaatoja vaikeuttivat ilmajohdot sekä kevyen liikenteen väylä, minkä vuoksi suuremmat puut jouduttiin kaatamaan Lehmustontien suuntaisesti. Puuston poiskuljetus tehtiin suojelualueen reunaa pitkin, koska kevyen liikenteen väylää ei voitu sulkea.

Työn alussa ja sen aikana on otettu valokuvia, joista käy ilmi puuston tila sekä kevyen liikenteen väylän reunapuiden heikko kunto. ELY-keskuksen luvassa todetaan seuraavaa: "Vesihuoltolinja ulottuisi Lehmustonttieltä asemakaavaan merkittyyn Lehmustonpolkuun saakka, eli se kulki luonnonsuojelualueella kiinteistön 92-404-2-1 eteläreunassa noin 130 metrin matkan. Vesihuoltolinja sijoittuisi 5–10 metriä luonnonsuojelualueen rajan sisäpuolelle. Luonnonsuojelualueen eteläreuna on vanhaa umpeen kasvavaa peltoa, jonka kasvillisuus ei ole luonnontilaista, eikä siellä ole merkittäviä luontoarvoja. Vesihuoltolinjan rakentaminen edellyttää joidenkin puiden kaatamista ja kaivannon tekemistä, mutta niistä ei edellä kuvatun perusteella todennäköisesti aiheudu merkittävää tai pysyvää haittaa luonnonsuojelualueen luontoarvoille."

6 Vaatimusten perusteena olevat säännökset

Luonnonsuojelulain 126 §:n 1 momentin (802/2025) nojalla, jos joku lyö laimin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten noudattamisen taikka ryhtyy niiden vastaiseen toimeen, Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää asianomaista jatkamasta tai toistamasta tekoa tai laiminlyöntiä ja sakon tai keskeyttämisen uhalla velvoittaa hänet määräajassa poistamaan oikeudenvastaisen tilan tai korjaamaan laiminlyönnin taikka asettaa uhan, että tarpeelliset toimenpiteet teetetään asianomaisen kustannuksella. Lupa- ja valvontaviraston päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomaisella ole toisin päätä.

Luonnonsuojelulain 128 §:n 1 momentin (802/2025) mukaan haittaa kärsivällä henkilöllä on oikeus saattaa 126 §:ssä tarkoitettu asia vireille Lupa- ja valvontavirastossa, jos vireillepanon tarkoituksena on estää luonnon tuhoutuminen tai luonnonarvojen heikentyminen, joka ei ole merkitykseltään vähäinen, tai käynnistää luontovahingon korjaaminen. Sama oikeus on 134 §:n 4 momentissa tarkoitettulla rekisteröidyllä yhteisöllä toiminta-alueellaan ja kunnalla. Luonnonsuojelulain 134 §:n 4 momentissa

säädetään valitusoikeudesta. Säännöksen mukaisesti valitusoikeus on asianomaisella kunnalla ja toiminta-alueellaan sellaisella rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä, jonka tarkoituksena on luonnon- tai ympäristönsuojelun edistäminen.

7 Lupa- ja valvontaviraston ratkaisu

Lupa- ja valvontavirasto hylkää Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys ry:n vaatimuksen luonnonsuojelulain 126 §:n mukaisten pakkokeinojen käyttämisestä.

7.1 Perustelut

Luonnonsuojelulain 126 §:n 1 momentin mukaisten pakkokeinojen käyttämistä koskeva asia on tullut Lupa- ja valvontavirastossa vireille lain 128 §:n 1 momentin perusteella. Vireillepanija on vaatinut, että vesihuoltolinjan rakennustyöt Tussinkosken luonnonsuojelualueella (YSA238867) keskeytetään viipymättä ja Vantaan kaupunki ennallistaa luonnonsuojelualueelle aiheuttamansa vahingon. Lisäksi vireillepanija on pyytänyt Lupa- ja valvontavirastoa varmistamaan, ettei luonnonsuojelualueella vahingoiteta virheellisin ja vanhentunein perustein.

Lupa- ja valvontavirasto voi käyttää luonnonsuojelulain 126 §:n 1 momentin mukaisia pakkokeinoja, jos joku lyö laimin luonnonsuojelulain tai sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten noudattamisen taikka ryhtyy niiden vastaiseen toimeen. Tussinkosken luonnonsuojelualue (YSA238867) on perustettu 3.11.2027 Uudenmaan ELY-keskuksen päätöksellä (UJDELY/8688) vanhan luonnonsuojelulain (1096/1996) 24 §:n 1 momentin nojalla. Tussinkosken luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksissä on kielletty muun muassa metsänhakkuu ja muut metsänhoitotoimet; ja ojien kaivaminen ja muu maa- ja kallioperän vahingoittaminen, muuttaminen ja sen ainesten ottaminen.

Vantaan kaupungille on myönnetty lupa Tussinkosken luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä on poikkeamiseksi 28.11.2023 Uudenmaan ELY-keskuksen päätöksellä (UJDELY/13026/2023). Lupa on myönnetty vesihuoltolinjan rakentamiseksi luonnonsuojelualueelle hakemuksen mukaisesti seuraavin lupaehdoin:

1. Lupa on voimassa 31.12.2026 asti.
2. Rakentamistyöt on suunniteltava ja toteutettava siten, että luonnonsuojelualueen puustoon ja maaperään kajotaan mahdollisimman suppealla alueella.
3. Töitä ei saa tehdä lintujen pesimäaikana 1.4.–31.7.

Vireillepanijan katsoo, ettei vesihuoltolinjaa olisi voinut aloittaa Uudenmaan ELY-keskuksen myöntämällä poikkeusluvalla, sillä poikkeusluvan taustalla ollut asemakaava 002288 Lehmustontie, joka ei ole toteutunut alkuperäisessä laajuudessaan.

Vireillepanijan mukaan osa kyseisestä kaavasta hylättiin Helsingin hallinto-oikeudessa 12.2.2021 ja kokonaisuudessaan kaupunginhallituksessa 8.5.2023, minkä vuoksi asemakaava on hyväksytty ainoastaan kuudelle pienelle tontille alueen länsireunalla. Vantaan kaupunki on vastineessaan todennut, että asemakaava 002288 Lehmustontie on hyväksytty 16.12.2019, minkä jälkeen kaava on saanut lainvoiman 20.4.2021 lukuun ottamatta Helsingin hallinto-oikeuden kumoamia kortteleita 88026 ja 88028. Vantaan

kaupunki on vastineessaan tuonut esille, että kumottujen kortteleiden alueelle laadittiin asemakaava 002506 Lehmustontie, osa 2, mutta kaupunginhallitus hylkäsi kaavan 8.5.2023.

Vantaan kaupungilla on Uudenmaan ELY-keskuksen myöntämä lainvoimainen poikkeuslupa vesihuoltolinjan toteuttamiseksi Tussinkosken luonnonsuojelualueelle. Vantaan kaupungin asemakaava 002288 Lehmustontie on lainvoimainen siltä osin, että se pitää sisällään kyseisen vesihuoltolinjauksen. Edellytyksenä lain 126 §:n 1 momentin mukaisten pakkokeinojen käyttämiselle on toimenpiteiden lainvastaisuus tai lain laiminlyönti taikka lain nojalla annettujen päätösten rikkominen tai laiminlyönti. Tussinkosken luonnonsuojelualueella toteutettavat toimenpiteet ovat Lupa- ja valvontaviraston mukaan poikkeuslupapäätöksen mukaisia, sillä toimenpiteet koskevat vesihuoltolinjan rakentamista, jolle poikkeuslupapäätös on myönnetty. Koska toimenpiteille on voimassa lainvoimainen poikkeuslupapäätös, ei voida katsoa, että Tussinkosken luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä olisi oikeudettomasti rikottu.

Vireillepanijan mukaan vesihuoltolinjan rakentamisessa ei ole noudatettu poikkeuslupaa ja sen lupaehtoja puiden kaadon osalta, sillä puita on kaadettu useita kymmeniä. Vantaan kaupunki on vastineessaan todennut, että suojelualueen sisältä on jouduttu poistamaan jonkin verran halkaisijaltaan alle 20 senttimetrin olevia riippuvia tai kaatumaisillaan olevia puita, kaksi halkaisijaltaan noin 35 senttimetrin olevaa puuta myrsky- ja lahovaurioiden seurauksena sekä kaksi suurempaa puuta läheltä hulevesilinjaa ja kaivantoa.

Uudenmaan ELY-keskuksen poikkeuslupapäätöksessä ei ole lupaehtoissa määritelty lukumäärällisesti kaadettavien puiden määrää. Lupapäätöstä varten ELY-keskuksen ja Vantaan kaupungin edustajat olivat suorittaneet Tussinkosken luonnonsuojelualueelle 16.10.2023 maastotarkastuksen, jonka yhteydessä oli selvitetty vesihuoltolinjan rakentamisen vaikutuksia luonnonsuojelualueen luonnonarvoihin. Maastotarkastuksen yhteydessä oli todettu, että vesihuoltolinja kulkusi luonnonsuojelualueella kiinteistön 92-404-2-1 eteläreunassa noin 130 metrin matkan, ja sijoittuisi 5–10 metriä luonnonsuojelualueen rajan sisäpuolelle.

Kun otetaan huomioon, ettei lupaehtoissa ole osoitettu lukumäärää kaadettaville puille, voidaan katsoa, että Vantaan kaupungilla on ollut tapauskohtaista harkintaa kaadettavan puuston määrässä. Vantaan kaupungin selvityksen perusteella puita on kaadettu siltä osin kuin on ollut tarpeen vesihuoltolinjauksen rakentamiseksi kiinteistön 92-404-2-1 eteläreunassa lupahakemuksen mukaisesti. Puunkaato on rajoittunut lupahdon mukaisesti kapealle alueelle, jolloin puunkaato ja myöhemmin muut toimenpiteet vesihuoltolinjan rakentamiseksi eivät ole kohdistuneet Tussinkosken luonnonsuojelualueen perustamispäätöksessä tarkoitettuihin purolaakson rinnemetsiin tai lehtokasvillisuuteen. Lupa- ja valvontavirasto näin ollen katsoo, ettei Vantaan kaupunki ole rikkonut poikkeuslupapäätöksen lupaehtoja puiden kaatamiseksi luonnonsuojelualueella.

Edellä esitetyn perusteella Tussinkosken luonnonsuojelualueella toteutettavia toimenpiteitä vesihuoltolinjan rakentamiseksi ei voida pitää luonnonsuojelulain 126 §:n 1 momentin vastaisina, sillä toimenpiteille on Uudenmaan ELY-keskuksen myöntämä lainvoimainen lupa, ja Vantaan kaupunki on noudattanut kyseisen luvan lupaehtoja.

Lupa- ja valvontavirasto täten hylkää vireillepanijan vaatimuksen luonnonsuojelulain 126 §:n 1 momentin mukaisten pakkokeinojen käyttämisestä, sillä vireillepanon kohteena olevia toimenpiteitä ei voida katsoa laiminlyövän tai rikkovan luonnonsuojelulakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä ja päätöksiä.

8 Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 126 §, 128 §
Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

9 Asian käsittelijät

Asian on esitellyt lakimies Wilma Poutanen ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Ilpo Huolman. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

10 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tätä päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

11 Päätöksestä tiedottaminen

Jakelu

Lupa- ja valvontavirasto julkaisee päätöksen luonnonsuojelulain 121 §:n mukaisesti internetsivuillaan.

Sähköpostitse:
Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys ry

Tiedoksi

Sähköpostitse:
Vantaan kaupunki

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV
Puhelinvaihe: 0295 254 000
kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/38579/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/38579/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Poutanen Wilma 06.02.2026 11:58

Ratkaisija Huolman Ilpo 06.02.2026 11:59